

2 CENTESIMI

Predbrojka za Monarhija izdana 4 K za 3 mjeseca. Pojedini broj 2 pare.

Abbonamento per la Monarchia: Corone 4 per 3 mesi. Un singolo numero 2 cent.

Abbonament für die Monarchie vierteljährig 4 K, einzelne Nummer 2 Heller.

OMNIBUS

3 HELLER

Za vrštenje objava i Malom oglasniku* plaće se za svaku rječ 2 pare. Najmanja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'avvisi nel «Notiziario d'Annuario» paga per ogni parola 2 cent. L'assa minimale 30 centesimi.

Jedes Wort im «Kleinen Anzeiger» kostet 2 h. Die niedrigste Taxe 30 h.

Izlaz svaki dan osim nedjelje i svetka u 11 ura prije podne.

Esce ogni giorno eccettuato le domeniche e festo alle 11 ant.

Erscheint täglich außer an Sonn- und Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA dr. prije J. Krmpotić i dr., PULA — Via Giulia Tr. 1.

NOTIZIE.

Locali.

La vertenza Benussi-Stipanović.

Il sig. Giorgio Benussi presidente del comitato liberale vulgo camorra per le passate elezioni comunali, aveva sporto alla Procura di Stato in Rovigno, nel decorso luglio una denuncia penale contro il sig. Budislav Stipanović, avente «certi poteri punitivi» sulla gente dell'equipaggio della torpediniera «Marabù» perché, a detta del Benussi, lo Stipanović avrebbe vietato la vendita di un caratello di vino a bordo della detta torpediniera per la ragione, che a sua domanda: se il vino era del Cuzzi, ed avuta risposta che il vino era del Benussi, avrebbe dichiarato: «qua non ghe xe posto per el vin de Benussi».

Il Benussi querelò quindi lo Stipanović alla Procura di Stato per delitto del § 5 Legge 26 gennaio 1907, per violenza contro il diritto di voto.

Siccome il Giudizio erui che il denunciato Stipanović era l'ufficiale di Marina di egual nome, così il capitano suddetto essendo lui l'unico a Pola di nome Budislav Stipanović cui spettavano «certi poteri» sulle persone dell'equipaggio del «Marabù» del quale in quell'epoca era comandante, sparse denuncia per lesion d'onore contro Giorgio Benussi, poichè non corrispondeva al vero, ch'egli avesse domandato: se il vino era del Cuzzi, e che gli fu risposto, che il vino era del Benussi e così pure non corrispondeva al vero, ch'egli avesse detto al cocchiere «qua non ghe xe posto per el vin de Benussi».

Mercoledì fu tenuto dibattimento su questa querela del capitano di Marina Stipanović contro il Benussi presso il locale Giudizio distrettuale. L'unico teste, cocchiere del Benussi conferma soltanto in parte le asserzioni del Benussi, altri tre testi confermano invece che il vino era dal teste dichiarato essere di un certo Ruzzier e mancò ogni prova di qualche animosità dello Stipanović contro il Benussi.

Chiuso il dibattimento, il Giudice dott. Schrott pubblica la sentenza colla quale dichiara Giorgio Benussi colpevole della contravvenzione di lesion d'onore ex § 487 C. p. a danno del capitano di Marina Budislav Stipanović e condanna il Benussi alla multa di corone 150 o tre giorni d'arresto ed al pagamento delle spese al patrocinatore del querelante nell'importo di corone 60.

Il querelante privato cap. Stipanović era assistito dall'avv. Leginja, l'imputato Giorgio Benussi dall'avv. Baseggio. Questo ultimo si riservò il rimedio di legge.

È curiosa la prepotenza di certi signori, non escluso il «presidente del comitato liberale cittadino» (vulgo «camorra» per le elezioni comunali di Pola) i quali vogliono vedere rappresaglie elettorali anche dove nessuno ha diritto di domandare ragione, perchè il tale dei tali non vuole lasciare a bordo di un legno da guerra un caratello di vino Ruzzier.

Vorremmo sapere, se il sig. Giorgio Benussi se ne potrebbe lagnare con successo a Tolone, a Spezia od altrove.

Dibattimenti penali di ieri.

Giuseppe Jesch da Trieste venne condannato a cor. 50— di multa (rispett. 5 giorni d'arresto) per avere offeso negoziante Girolamo Cipola nel caffè Corso.

Elvira Sorbola da Fasana venne condannata a 10 corone di multa per avere offeso Giorgio Ferro fu Giuseppe.

Angelo Zoppi negoziante manifatture a Pola venne condannato a 10 corone di multa e cor. 40 d'indenzio, per aversi appropriato una maglia di proprietà del suo collega Nicolò Bolmarcich.

Ernesto Giustin cocchiere a Pola venne condannato a 20 corone di multa per avere offeso a Giovanna Stankich, col l'averla calunniata che essa gli ha aperto una lettera raccomandata con entro 10 cor.

Domenica Biasiol da Dignano e Uco-tich Maria da Pola via Castropola 13, ricevettero la prima 5 cor. e la seconda 10 cor. di multa per illecito acquisto di capi di vestiario da alcuni militi.

Varie.

Lussingrande, 3. XII. 1907.

Come già sapete, cari lettori, a Lussingrande regna ancora la confusione, non si sa ancora che misure abbia preso l'autorità superiore per porre ordine in questa torre di Babele, o meglio rocca d'italianità.

Da quanto pare il sig. Municipio deve essere ammalato fortemente, perchè tutti i popdrilli sono occupatissimi intorno alla sorte di questo vecchio paziente, tutti hanno cosa da scrivere solo ci riesce curioso se lavorano per amor patrio o per quello delle fiche.

Che la malattia sia seria, conferma anche il fatto che ieri venne perfino in visita il sig. Padrinčić della vicina Lussingrande noto medico specialista per tante dubbiose malattie e le di cui ricette hanno un effetto meraviglioso. (Dobro bude ako tako bude, ako ne bude i kako drugače. N. d. Red.). Forse il povero ammalato guarirà con questa medicina del signor

medico specialista Padrinčić il quale si è fermato, come dicono presso l'ammalato sign. Municipio per circa un ora. Gli avrà tastato in ordine il polso!

Anche questo signor viene a far concorrenza al medico comunale, come che non vi bastassero i medici tedeschi.

Così lo è purtroppo miei cari Lussingrandi. I nostri vecchi nel 48 erano più radicali, più coraggiosi di noi quando hanno cacciato il parroco, così dovremmo ora fare con certi signori attorno quel grande ammalato. Il tempo di dormire è passato come pure sono passati i tempi quando la manna cadeva sola dal cielo, tutto quello che abbiamo è grazie al nostro lavoro e tutto quello di cui difettiamo è grazie alla nostra pigritia. Avanti quindi Lussingrandi e procurate che quanto prima i due Lussini si liberano dai popdrilli e s'incammino nella via del progresso.

Domani: Da Lussinpiccolo: 6000 cor. d'addizionali.

La camorra pericolante.

I tempi d'una volta non sono più, a Rovigno nella patria di Bartoli, il popolo italiano s'alza concorde contro la politica liberale e nelle passate elezioni nel III corpo s'udì chiara la sua voce. Ora viene la volta di Dignano, un'altra città prettamente italiana. Nell'ultima seduta della rappresentanza comunale il rapp. G. Del-ton presentò la proposta, che poichè non si può continuare con una retta amministrazione del comune, si sciogla la rappresentanza e si rivolga alle autorità competenti per l'immediata nomina di un commissario governativo.

Naturalmente che data la maggioranza avversaria, la proposta cade. Vi deve essere del bel marcio anche a Dignano quando un rappresentante ha il coraggio di presentare tali proposte. Avanti contro la camorra sedicente liberale.

HRVATSKA STRANA.

VIESTI.

Mikulaševa večer.

Mikulaševa je večer blizu. Sutra u večer na 8 sati, kako već javljeno, čeka

Ovaj izgovor nije ni najmanje umjestan, jer službenici ratne mornarice i arsenalni majstori prema propisima c. i kr. ratne mornarice niti su osobe, koje pripadaju momčadi ili drugim vojničkim osobama, nego jedino civilne osobe, koje ne trebaju na barjak prizitati i koji po službenim propisima c. i kr. ratne mornarice II. dio P. 540 i 545 svjetovnoj sudskoj nadležnosti pripadaju.

Službenici c. i kr. ratne mornarice ne nose nikakovo vojničko nego službeno odijelo, a arsenalni majstori niti prvo niti drugo.

Osim toga mora se ovdje spomenuti, da su te osobe kao poreznici od svoga privatnog imetka k urni pristupili.

Kroz to neprimanje ili odbijanje arsenalnih majstora i službenika c. i kr. ratne mornarice izgubila je gospodarska stranka 29 glasova u III. izbornom tielu. (Pr. 5.) K bruju 1 i 2 nesimije se da se ne spomene, da oni činovnici, koji su nakon

vas sv. Nikola u »Narodnom Domu« Ako slučajno u pomutnji kojigod ne primi poziva do sutra o podne nek se po podne javi u »Narodnom Dom« da dobije poziv.

Ulaznica: Za I. redove sjedala K 1-20, II. K 1-10, III. K —80, stajaci parter K —60, galerija —40.

Požurite se sa darovima, isti se primaju sutra cielo poslie podne.

Pazin.

Danom 15. siečnja buduće godine, primiti će se kod državnog uzor-gospodarstva u Pazinu 8 radničkih učenika koji će se moći praktički obrazovati u općinskim poljodjeljskim poslovima sve do 15 prosinca 1908.

Stan i hranu dobivati će ovi učenici badava na gospodarstvu.

Uvjeti za primanje ovih učenika jesu:

1. Da dokažu krštenicom, da jim je najmanje 16 a ne preko 30 godina i da pripadaju poljodjeljskom stališu.

2. Da liečničkom svjedodžbom dokažu da su zdrava i snažna tjelesnog sustava.

3. Da donesu svjedodžbu čudorednosti.

4. Da donesu ako su vojnici u prihvuvi općinsku potvrdu da su godine 1908. prstvi vojničkih zježba.

5. Da se obvezu ostati kod uzor-gospodarstva kroz cielu gore naznačenu dobu.

6. Ako su mladoletni da donesu privolu od roditelja dotično skrbnika, koji se isto dobro moraju obvezati, da kroz cielu gore naznačenu dobu neće tražiti, da bude učenik kući pušćen za poljske ili slične radnje.

Molbe za primanje imaju se prikazati najdalje do 20. prosinca ov. g. kod potpisanog upraviteljstva.

Uzoporujemo naše seljačstvo da se o-vime okoristi.

U Kastvu otvorena su dva mjesta obćinskih cestara, sa godišnjom plaćom od 720 K.

Plaća isplativa u posticipatnim mjesečnim obrocima.

Molbe za raspisana mjesta imaju se podnesti do 15. decembra 1907. na potpisano općinsko poglavarstvo, označiv dobu i priložiti svjedodžbu ponašanja.

zaključka izbornih listina ukrañi bili isto tako kao što i arsenalni radnici i službenici ratne mornarice nisu kod prijašnjih obćinskih izbora u izvršenju svoga izbornog prava zapriječeni biti, da je dakle ovaj put ovom zakonu protivnom postupka bila samo ta stalna svrha, da se ošteti gospodarska stranka.

3. Priznanje izbornih iskaznica, koje su bile ispostavljene na imena već umrlih osoba.

Nasljednici, iza zaključka riješena priziva, umrlih izbornika, koji nisu u izbornim listinama navedeni, neimadu pravo glasa.

V. G. H. 14. XI. 87. Z. 2993 (B. 3760).

Prema ovoj odluci logično sliedi, da ako je koja izborna iskaznica ispostavljena pomutnjom na ime koje osobe, koja je mrtva, da nasljednici te osobe, ako se je ispunilo dotično u listine umetnuti, što se prije zaključka listina kao priziv već svake buke obaviti može, ne imadu prava pristupiti k izboru.

Prosvjed gospodarske stranke proti obćinskim izborima u Puli.

(Nastavak.)

Nije bilo dakle opravdano uzkraćenje prava glasa sa strane povjerenika liberalne stranke, činovnicima, koji su bili poslie zaključka izbornih listova ukrañeni.

Na taj način izgubila je gospodarska stranka (po prilogu 4) u

III. izbornom tielu . 23 glasa

II. „ „ „ 1 „

I. „ „ „ 3 „

2. Odbijanje ili neprimanje u izbornim listinama upisanih službenika (diener) ratne mornarice i arsenalnih majstora.

Kao izgovor za taj postupak navodeše liberalni članovi izbornog odbora, da su te osobe plaćenici (gagisti) bez razreda časti, to dosljedno kao i vojničke osobe podčastnika po § 2. izbornog propisa neimadu pravo glasovanja.

Veliki slavenski kongres u Rusiji. Uvaženi ruskii list 'Novoje Vremja' objavljenuje članak u kojem kaže da će god: 1908. biti na tri načina znamenita za Rusiju.

Prvo dođuće je godiša uspomena rata kneza Olega proti Carigradu; drugo: razrušenja Veliko-moravske države i treće: sklopljenja mira u Sv. Stefanu po rusko-turškom ratu. Potrebno je da se Slavenci svih država upoznadu i probuđu svoje ideje glede ojačanja Slavenstva. Još g. 1904. kanika je Petrogradska akademija znanosti sazvali u Petrograd veliki kongres, nu radi rata s Japanom moralo odustati od toga.

Kako se vidi velična ideja jednog sve-slavenskog kongresa u Petrogradu nalazi odziva, te se nadamo, da će se isti i držati te svjetli kazati o velikoj kulturnoj misiji Rusije i ostalih Slavena kojima ima pripadati uvaženi americi.

Novinarstvo u Americi. Po najnovijim podatcima utvrđeno je, da članak u Sjedinjenim Sjevero-američkim državama ima obimno 25.000 listova, od kojih 2500 izlaze dnevno. Izdatunato je, da 170.000 osoba u Americi živi neposredno od novinarstva; dok skoro jedan milijun ljudi posredno ima njihova od žurnalistike. Prilično česta svotica je, koju tih dvadeset i pet hiljada listova donece svojim vlasnicima i izdavačima: ona je predstavljena ugodnim brojkama 875 milijuna kruna godišnje. Odatle je veći dio (475 milijuna) došao samo od oglasa, dok preplatnici i kupci pojedinih brojeva daju 400 milijuna godišnje. Ali se za taj novac mora nešto i izraditi dati; jer godišnje samo izlazi ne manje od osam milijarda pojedinih brojeva novina i časopisa. Osmam milijarda, — to znači: da na svakoga stanovnika (računajući tu i žene i djecu) dolazi godišnje po sto štampanih novinarskih brojeva, i da je, prema tome, svaki treći stanovnik pretplatnik. A nekoi od naših neće da potroše dve pare za »Omnibus! Tužna nam reća!

Novi zakoni. U Državnom zakonskom listu od 2. t. m. objavljeno je novi zakon za običnaštvo činovnika i za njihov penzijski fond. S ovim se zakonom udovoljilo najelementarnijim zahtjevima običnih činovnika u Istri.

Kubefik. Vrh i mladi taj česki guslar kojemu se sav višni klanja radi izvanredne majstorske vještine u igranju na guslama, vratio se ovih dana kući nakon što je obišao glavne gradove bielog svjeta te držao 200 koncerata, najme 110 u Americi, 40 u Austriji a ostali drugdje. U Americi je dobio 1,250.000 dolara te bezbroj drugih skupocjenih darova. Vraćajući se kući iz Amerike rabio je za sprječiti čarove pet soba u parobrod. Doista rjetka je to slava i rjeđak dobitak.

Crna Gora. Do malo dana započeti će parnica proti urotnicima. Najglavniju krivnju govori se da ima bivši ministar predsjednik Rajković koji je onomadne pobjegao iz Crne Gore sakriven među vrećama a u Trstu da izbjegne neprikladu govorio je proti urotnicima. Iz Trsta ga je sada nestalo nezna se kamo. Rajković je imao svezu sa slugarom Radovićem.

Povraćati izbjeglenika. Iz New-Yorka pošla su dva parobroda sa 3400 i 2500 putnika. To su prvi izbjeglenici, koji se vraćaju, a još će se u Evropi povratiti najmanje 400.000 radnika. Radi finansijske krize ne moguće ti radnici ući zašlužbe, pa im valja poći ma trug kućama, da ne stupaju od gladi i druge krute nevolje. Naš bi se za naše

izseljenike dovoljno rada i kod kuće, da hrvatski novac ne prošire kod nas talijana izrod a u užoj Hrvatskoj magjari. Na noge hrvatski narodu, složno za svoja prava pa kad nastanu bolji dani neće trebati seliti se iz domovine u svijet dok se međutim tuđinci i naši zakleti neprijatelji šire u našoj kući i pune kase našim novcem a uz to nas danonice u roštvu guraju.

Kuće uz jeftinu cenu. Veliki amerikanaš Edison začudio je svijet novim izumom koji će neizmerno koristiti celome čovječanstvu bude li se rasiti. Edison je najme izumio jedan novi cement kojega raztopi i prelije u velik, m željezni oblicima tako te se u 24 sata može jedan kuću napraviti. Kuće bi po tom jako jeftine postale te bi se celo življenje promienilo. Oblici se mogu izvijeti nakon 8 dana kad već cement otvrdne te može odoljeti svakoj nepogodi vremena. Najteže je sagraditi oblike nu isti će za bezbroj puta služiti. U proljeću početi će Amerikanci graditi kuće po tom novom načinu a nema dvojbe da će se do mala početi to i kod nas graditi.

Poročne razprave kod zemaljskog suda u Trstu započeti će dne 9. ov. mj. u 9 sati u jutro.

Esperanto-svjetski jezik. U Parizu je na Collige de France držana skupština učenjaka svih kulturnih naroda te je esperanto proglašen svjetskim međunarodnim posredovnim jezikom. Esperanto uza svu tek malu prošlost ima već do 40 novina, od toga dvije u Austro-Ugarskoj.

Nove banknote. U austro-ugarskoj banci već se tiskaju nove banknote po 20 K, koje će u promet dne 1. svibnja 1908. namjesto sadašnjih. U svemu će se prirediti 30 milijuna kornada, i to na jačem papiru od sadašnjih. Nove dvadesetaćke imat će četverouglasti oblik, te će biti nešto manje od sadašnjih, a nešto veće od onih od 10 kruna. Nove banknote biti se u glavnom ljubičaste boje, a ova će se ljubičasta boja prelijevati u više boja: u modru, zelenu i sivu, da banknota mijenja u raznim položajima svoju boju. Banknota podijeljena je u dvie pole. U sredini je ovalni prostor, u kojem se nalazi napis vrijednote. Na lijevoj strani biti će idealna ženska glava, koja će biti jednaka toli na magj. koji na njem: tekstu. Da li će banknote imati i hrvatski tekst na magj. strani, o tom se ne javlja ništa.

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA i dr. Odgovorni urednik: J. Kušak.

Mali oglasnik. Piccolo notiziario.

Preporuča kao Prikladan dar za Mikulaševo, Božić i novu godinu Elegantne škatulje sa listovnim papirom. Narodna tiskara LAGINJA i drug. PULA, Via Giulia, 1.

TAPPEZIERE con proprio lavoratorio di Edifici Agolanti in Via Sissano N. 8. Assume ogni lavoro che eseguisce puntualmente nel suo-lavoratorio e a richiesta a domicilio. Prezzi miti. 73.

TAPPARE Barco Agolanti in ulici Sissano 8 prima svakovrstne naručbe koje točno izvršuje u njegovoj radionici i u stanu. Cijene umjerene. 73 a.

CHI VENDE e compra mobili usati: rivolge a F. Barbalic Via Sissano-angolo Via Diana. 74.

KOJI PRODAJE i kupuje rabljeno poskućstvo neka se obrati F. Barbalicu ugao ulice Sissano-Diana. 74 a.

VENESI nuovo cutter lungo m. 580, largh. m. 2, profondo cent. 80, portata 2 tonnellate, colla randa, contraranda e fioco, 4 remi, ancora, le torce di bronzo, i madieri di pignagna pino di Ginzola, prezzo 350 corone. Rivolgarsi all'Amministrazione dell' »Omnibus». 72

AFFITASI camera e cucina con tutte le comodità. Via Epulo 27. Prezzo miti. 70.

Trgovcima i raznim gospodarskim društvima na znanje: U našoj »Narodnoj Tiskari LAGINJA i drug.« mogu se dobiti razne trgovacke i zapisničke knjige uz jeftinu cenu. 52

CIGARETNI PAPIR u korist Družbe sv. Cirila i Metoda pregledan po Dr. Janočeku prodaje se u trafici Fait via Barbacani

- Dorčić via Kandler
Božić via Mihetva
Iv. Žic via dell' Ammiragliato
Mentschik via Veterani
Ropotar via Sergia.

Advertisement for Linomat Cigarettes with a logo and text: Linomat Cigarettes company, registered in Pula, Expeller Ancona. All sorts of cigarettes...

PEČATE iz GUME Izradjuje tiskara LAGINJA i dr. Via Giulia 1. - Pula - Via Giulia 1.

Grande Deposito Aceto POLA, angolo via Sissano e via Diana presso FRANCESCO BARBALIC. Prezzo: Fino 20 litri a 12 cent. il litro e oltre 20 litri a 10 cent. il litro.

Veliko skladište octa (kvasine) PULA, na uglu ulica Sissano i Diana kod FRANA BARBALICA. Cijena: Do 20 litara po 12 para litar, preko 20 litara po 10 para.

POZOR! Danom 1. decembra t. g. otvorio se dućan OLD ENGLAND u ulici Sergia, 47 (ex Vitturi) PULA. Moderna galanterijska i toaletna roba. Sve potrebština za uniformu o. i k. ratno mornarico i o. i k. gospodu. POZOR! POZOR!

Narodna Tiskara i Knjigoveznica LAGINJA i drug. prije J. Krmpotić i drug. Via Giulia br. 1. - PULA - Via Giulia br. 1. PREPORUČA SE ZA: TISKARSKE, KNJIGOVEŽKE, GALANterijske, RADNJE. SAMA IZRADJUJE PEČATE. TROVOČKE KNJIGE, PISANKE ZA ŠKOLE, PISARSKO RZARSKE POTREBŠTINE. PRODAJA PAPIRA NA MALO I VELIKO.